

Scénář – Ing. Viktor Kopačka

Rozárka:

Pan Viktor Kopačka se narodil v březnu roku 1955 v Horním Staňkově u Velhartic, v domě jeho rodičů, který koupili jeho prarodiče v roce 1930 od majitele místního zámku. V tomto domě žili po svatbě v roce 1947 i se svými rodiči. Válka skončila a mladí Kopačkovi byli plni elánu a naděje, ale jejich radostné období netrvalo dlouho a politické události významně zasáhli do života mladé rodiny.

p. Kopačka: Nahrávka 6:13 – 6:41:500, 6:45:00 – 7:05:500, 7:11:400 – 7:9:230, 7:18:200 – 7:23:900

„Takže mí rodiče tady pak hospodařili, na hospodářství který mělo necelých 15 hektarů, asi 14,7 hektarů tam uváděli. A v roce 1948, když se změnil režim, tak měli nějakého známého, který tady jednu noc přespal, u nich tady doma. A STB ho pak zadržela a on všechny ty, u kterých buď přespal nebo mu nějak pomohli, tak udal. A zřejmě proto, aby dostal nižší trest, protože on převáděl lidi přes hranice a za to mu hrozil trest smrti. Takže aby zřejmě dostal nižší trest, tak je všechny udal. Takže někdy v roce 1949, v 1:00 hodinu v noci, si pro tatku přišla STB a zatkla ho a uvěznila ho.“

Rozárka:

Tatínka pak odsoudil státní soud ve vykonstruovaném procesu na 12 let do vězení.

p. Kopačka: Nahrávka 10:02:000 – 10:12:500, 10:12:900 – 10:17:900

„Takže vlastně ho zavřeli, pak byl ve vězení, byl v Jáchymově, v uranových dolech, někde na dole Rovnost a mamka tady vlastně zůstala sama se starýma rodičema.“

Rozárka:

Maminka se musela sama starat o hospodářství, děti, rodiče a celou domácnost. Byla to velmi těžká doba.

p. Kopačka: Nahrávka 11:20:000 – 11:45:900

„Dělala na poli, večer se musela postarat o rodinu, o úklid, takže zase do noci a takhle to šlo pořád dokola. A v té době vlastně ti, co soukromě hospodařili, měli nějaký hospodářství, tak měli povinné dodávky. Museli dodat tolik mlíka, tolik vajec, tolik obilí ... a kdo to nesplnil, tak byl potrestanej.“

Klárka:

V roce 1954 dostal tatínek milost a vrátil se z vězení domů. Potom společně s maminkou pracovali v zemědělském družstvu.

p. Kopačka: Nahrávka 16:36:800 – 18:11:600

„Pak vzniklo družstvo, někdy kolem roku 1958, nebo tak nějak, samozřejmě všechny ty majetky těch hospodářů se dali do toho družstva, nic jiného jim nezbývalo a otec od té doby vlastně až do důchodu pracoval tady v kravíně. A mamka taky. A je pravdou, že asi to období je hodně poznamenalo tohleto těžký období. Takže vím, že třeba mamka pracovala v kravíně, vstávala v půl čtvrtý ráno, šla do kravína, tedy do práce jakoby, přišla kolem šestý hodiny, doma jsme měli taky zvířectvo, tak nakrmila krávu, nakrmila slepice, dala nám snídani, šla do práce na pole, přišla před dvanáctou hodinou, dovařila oběd, dala všem oběd, šla do práce na pole, přišla v půl čtvrtý, šla do kravína zase do další práce, tam byla někdy do šesti hodin, zase přišla, postarala se o zvířata, dala lidem - dětem večeři nebo rodině a vlastně po osmé hodině už byla tak utahaná, že jsi šla lehnout. Jo, tak to byl takový život a myslím, že to bylo i z toho, že zkrátka prožili tuhleto dobu.“

Klárka:

Pan Kopačka chodil do školky do Hor Matky Boží a do školy pak do Velhartic.

Na střední zemědělskou školu v Klatovech se dostal bez problémů, studium ho bavilo a úspěšně odmaturoval v r. 1974. Ve stejném roce začal i studium na Vysoké škole zemědělské v Českých Budějovicích, kam by se kvůli kádrovému posudku jeho rodiny pravděpodobně nedostal, kdyby se za něj u tehdejšího děkana nepřimluvil známý jeho rodičů.

p. Kopačka: Nahrávka 23:24:600 – 23:36:200

„Tenkrát jsem se vlastně dozvěděl, že jsem se tam dostal vlastně protekčně, protože mi řekl: „Jo to jste vy co jsem se za něj byl přimlouvat u děkana“...“

Klárka:

Vysokou školu úspěšně dokončil v r. 1979 a hned po studiu nastoupil na vojnu, kde celý 1 rok sloužil u provozní čety, neboť opět z kádrových důvodů mu nebylo dovoleno nosit zbraň.

p. Kopačka: Nahrávka 24:29:100 – 24:57:00

„Já, když jsem měl takový kádrový profil, tak jsem se dostal, vlastně nemohl jsem být u bojového útvaru, protože to byly bojové útvary všude anebo byly pak takový provozní roty a já jsem byl tady, možná, že znáte, kde je Nová Hůrka, jezero Laka a tam, tak tam jsem byl na tej Novej Hůrce, to byl vojenskej prostor Dobrá Voda se to jmenovalo a já jsem tam byl u provozní čety.“

Julča:

Po vojně začal pracovat ve šlechtitelské stanici brambor ve Velharticích. Brzy se měl stát hlavním vedoucím, ale z politického hlediska to byl opět problém, protože nebyl členem komunistické strany a jeho tatínek byl zavřený.

p. Kopačka: Nahrávka 26:12:100 – 26:34:700

„V té době vlastně a to jsem taky nevěděl dlouho, byl hrozný problém abych dělal nějakou vedoucí pozici. Zkrátka nebyl jsem v KSČ, měl jsem takovýhle de facto škraloup, že otec byl z politických důvodů zavřený, tak bych to vlastně ani neměl dělat ...“

Julča:

Také vystudovat doktorantské studium ve svém oboru mu z politických důvodů nebylo dovoleno.

p. Kopačka: Nahrávka 28:34:200 – 29:10:700

„A právě ten bývalý vedoucí tý stanice šlechtitelský říkal: „Hele, ty by sis to měl udělat (doktoranturu), ale ono je problém, že nejsi v KSČ a to asi by nešlo. Možná, že kdyby jsi si udělal VUML, a to byla Večerní Univerzita Marxismu Leninismu, (to bylo takový tohleto pro nějaký dělníky, kde je učili tu politiku), tak by tě možná na to vzali. Tak jsem říkal: „No dobrý, tak se přihlásím na VUML...“

Julča:

Jenže soudruzi měli své záznamy své plány pro každého ... a člověka se záznamem o odsouzení jeho otce z politických důvodů přece nemohli nechat vystudovat nejen doktorantské studium, ale ani ten nechvalně pověstný VUML:

p. Kopačka: Nahrávka 30:27:600 – 30:59:000

„A pak mi přišlo, že pro nadbytek uchazečů mě nepřijali. To jsem si říkal, jaký jsem, že jsem se pustil do takovýhle akce, kdy vlastně mi to bylo, řeknu, proti srsti a ještě jsem dopadl tak, že mě nepřijali. Když tam vzali každého, v podstatě ještě je přemlouvali, aby tam chodili. Takže tak to byl taky takový zážitek, který se ještě váže vlastně k tomu, že otec byl zavřený.“

p. Kopačka: Nahrávka 31:35:800 – 32:19:300

„A co mi asi vadilo jako nejvíc, protože tohle to bylo takový jednoduchý síto, jak někoho z něčeho odstranit, jo, že má nějaký takovýhle problém, že otec byl zavřený a nemůže dělat tohleto, jo. A nemohl bych býval na vysokou školu. A v těch 80-tých letech už mi to přišlo, že by takhle dopadly i moje děti. Jo, protože tak to je hrozně jednoduché, vždycky na někoho: „ten jeho děda byl zavřený jo z politických důvodů a on vlastně to nemůže dělat ...“ takže to mi docela děsilo, že to takhle může pokračovat i dál. Naštěstí se to pak všechno změnilo.“

Ester:

Nejradostnější momenty zažíval a zažívá pan Kopačka díky své rodině. A naopak, ty nejsmutnější mu uštědřili někteří známí, když na něj při jeho kandidatuře do místního zastupitelstva v r. 2023 vytáhli obvinění, že spolupracoval s StB. Pan Kopačka však nikdy nebyl ani členem KSČ ani nikdy

s StB nespolupracoval. To, proč byl vedený ve svazku StB aniž by o tom věděl, vysvětluje text Osvědčení Archivu bezpečnostních složek České republiky.

p. Kopačka: Nahrávka 35:06:600 – 36:03:400

„A protože mi tohleto vadilo, jsem si říkal tak proč jsem tam uvedený, když jsem nespolupracoval. Nakonec z toho je i patrný, že jsem tam s nějakým písmenem D jako „důvěrník“ a tady mi odepsali, že kategorie „Důvěrník - D“, není na základě nálezů Ústavního soudu kategorií vědomé spolupráce ve smyslu nějakého zákona, Lustračního teda zákona, jak je v nálezů Ústavního soudu uvedeno. Tato kategorie v mnohých případech pouze vyjadřuje záměr orgánů StB takto podchycené osoby do budoucna pro vědomou spolupráci získat. Zápisy v této kategorii byly prováděny nejen bez vědomí zapsaných osob, ale často i s úmyslem pracovníků STB předstírat svoji služební horlivost a aktivitu.“

Ester:

Přes všechny potíže a těžkosti, dosáhl pan Viktor Kopačka především díky své houževnatosti, pracovitosti a inovativním nápadům mnoha úspěchů a velkou měrou se zasloužil o přežití a úspěšné fungování Velhartické šlechtitelské stanice VESA, kde byl nejprve vedoucím šlechtitelem a od roku 1995 do roku 2021 i jejím ředitelem.

p. Kopačka: Nahrávka 47:28:000 – 47:41:000, 48:03:400 – 49:03:200

„A je pravdou, že asi bylo 7 šlechtitelských stanic bramborářských a v podstatě zůstaly dvě. Zůstala VESA Velhartice a Selekt Pacov. Tak si myslím, že my jsme se hodně snažili. Museli jsme se naučit obchodovat s bramborami, což jsme v té době vůbec neuměli. Tak jsme tam měli dobrého kluka, který obchodoval s bramborami, pak jsme tam přijali ještě dalšího a vyváželi jsme do zahraničí. To jsme si ani nedokázali představit, že budeme někdy vyvážet brambory, já nevím do Německa, do Turecka, do Řecka, jo a dokonce jsme nějaký brambory vyváželi i do Pakistánu. A vyšlechtili jsme hodně odrůd. Snažili jsme se šlechtit a za tu dobu, myslím, že to bylo přes 40 odrůd brambor jsme vyšlechtili. Takže my jsme byli malinká stanice a vlastně určitou dobu jsme pak byli nejvýznamnější česká šlechtitelská stanice co se týká brambor.“

Ester:

A jaký je vzkaz pana Kopačky dnešním mladým lidem?

p. Kopačka: Nahrávka 37:18:000 – 37:30:600

„No aby byly rádi za to, co mají, protože tohleto nikdy nebylo a ani jsme si mysleli, že se toho nedožijem. Aby si to vážili.“

p. Kopačka: Nahrávka 40:02:500 – 37:30:600

N: 40:00 – 40:28

„Já myslím, že v životě, když člověk chce, tak toho hodně dokáže. Ale musí chtít... a to je i s váma, když budete chtít něco dokázat, tak nakonec se kousnete, jak se říká a dokážete to. Ale když to budete dělat tak jen tak, ono to nějak dopadne, tak tak těžko něco dokážete. Musíte vy chtít abyste to dokázali.“